

Yaşasın İşçilerin Uluslararası Mücadele Birliği

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

Haziran 2024 • No: 194

Kapitalizm Yıkılmadan İnsanlık Nefes Alamaz!

Instagram: /u_i_d_e_r

YouTube: /uidderorg

Facebook: /uid_der

Facebook: /uidder.org

Website: www.uidder.org

Kapitalizm Yıkılmadan İnsanlık Nefes Alamaz!

Rivayet odur ki Çinliler beddua ettiklerinde “tuhaf zamanlarda yaşayasın” derlermiş. Bu sözleri vesile edip yaşadığımız zamanı, dünyayı düşünelim. Ne yana yüzümüzü dönsek tuhafliklarla, çelişkilerle karşı karşıya değil miyiz? Gerçekle yalanın yer değiştirdiği, zalimlerin kurtarıcı rolüne büründüğü, mağdurun ezilip aşağılandığı, gücünün haklı görüldüğü, insani değerlerin ayaklar altına alındığı, hoyratlığın, bencilliğin, çıkarıcılığın, duyarlılığın yüceltildiği bir zamanda yaşamıyor muyuz? Gerçekten de tuhaf zamanlarda yaşıyoruz ve farkında olalım ya da olmayalım, işçi ve emekçiler olarak bunun ağır bedellerini ödüyoruz.

Adına kapitalizm denilen, fitratında sömürü, eşitsizlik, adaletsizlik ve her türlü kötülük olan bir ekonomik düzende yaşıyoruz. Kapitalizm, çelişkiler yaratıp derinleştiren, akıldışı “tuhaflikları” gündelik toplumsal yaşamın parçası haline getiren, “normal”leştiren bir sistemdir. Mesela bir tarafta milyonlarca işsiz varken öte tarafta uzun iş saatleri ve ağır iş yükü altında ezilen milyonların olması bu sistemin normalidir. Bir tarafta yüz milyonlarca aç insan varken bir tarafta turistik uzay seyahati yapanların olması bu sistemin normalidir. Dünyanın tüm işçilerinin çalışma ve yaşam koşulları, sorunları, özlentileri ortaklaşmışken, ihtiyaçları birlik ve dayanışmayken milliyetçilikle kıskırtılıp birbirlerine düşürülmeleri, hatta savaşlara sürülmeleri bu sistemin normalidir...

Fakat dahası var: 2000’li yıllarla beraber artık tarihsel vadesini dolduran, yaşlanan, çürüyen kapitalizm, çelişkileri sürdürülemez bir noktaya taşımaktadır. Toplumsal sorunları en karmaşık biçimde iç içe geçirmekte, içinden çıkılmaz kriz boyutuna yükseltmektedir. Emperyalist savaş, ekolojik kriz, göç krizi, gıda krizi, kaotik kentler, şiddet, uyuşturucu ve daha nice sorunla dünyanın tüm işçi ve emekçileri için yaşamı cehenneme çevirmektedir. Kapitalizm altında insanlık için bir gelecek yoktur! Oysa kapitalistler kendi dar çıkarlarını insanlığın çıkarlarının önüne koymaya, zulüm düzenlerini her ne pahasına olursa olsun ayakta tutmak için uğursuz planlarını hayata geçirmeye devam ediyorlar.

Bunun anlamı şudur: Burjuvazi, işçi sınıfını, geniş emekçi yığınları aldatmak, bölüp güçsüz düşürmek için ürettiği yalanları, kurduğu tuzakları çeşitlendirip büyütüyor. Yalanların, tuzakların yetmediği durumlarda baskı, şiddet, zorbalık ve zulüm yöntemlerini daha yetkin biçimde devreye sokuyor. İktidarlar, emekçi kitlelerin ba-

şını kaldırmamasını engellemek için baskı ve zorbalığı en sistematik biçimde uyguluyor. Bu amaçla **nice ülkede baskıcı, otoriter, faşist rejimler kuruluyor. Bu rejimler eliyle, demokratik hak ve özgürlükler ortadan kaldırılıyor. Her türlü hak arama mücadelesi, protesto ve eylem gayrimeşru ilan edilip ezilmek, toplum, güvenlik ve beka bahanesiyle zapturapt altına alınmak isteniyor.** İşçi ve emekçiler, gençler, kapitalizm ve yarattığı kötülükler karşısında eli kolu bağılmış gibi oturmaya, boyun eğmeye zorlanıyor.

İsrail’in tüm dünyanın gözleri önünde Gazze’de yürüttüğü katliamı, öldürdüğü on binlerce kadın ve çocuğu düşünelim. İsraili egemenler, 7 Ekim saldırısını bahane edip “beka sorunu” ile karşı karşıya olduklarını söylüyorlar. Uyguladıkları vahşeti “kendini koruma hakkı” kılıfına sokmaya çalışıyorlar. Peki faşist Netanyahu’nun ve hükümetin katliamlarına karşı çıkan, iki halk olarak barış ve kardeşlik içinde yaşamak istediklerini söyleyen İsraili emekçilerin başına neler geliyor? Onlar vatan haini olarak yaftalanıyor, şiddet görüyor, cezalandırılıyorlar.

ABD’li egemenler kameralar önünde İsrail devletine nazikçe “aman dikkat, sivilleri öldürmeyin” mesajları gönderiyor. On binlerce sivil, kadın ve çocuk öldürülmüşken “kırmızı çizgimiz henüz aşılmadı” diyerek İsrail’e son teknoloji silahlar göndermeye devam ediyor. Gazze halkı soykırımla karşı karşıyayken İsrail’in “varoluş hakkından” bahsediyor. Peki, ABD’deki üniversitelerde

bu katliama isyan eden, iktidara “İsrail’i silahlandırmayı bırakın” diyen gençler nasıl bir muamele görüyor? Onlar polisin atları altında çiğneniyor, işkence görüyor, tutuklanıyor, terörist, kışkırtıcı ilan ediliyor. Çünkü İsrail’in politikaları, Ortadoğu’da güçlü bir İsrail’in varlığı, emperyalist sistemin tepesindeki konumunu korumak isteyen ABD’nin egemenlerinin çıkarlarına uygun düşüyor. İngiltere başta olmak üzere pek çok Avrupa ülkesinde işçiler, emekçiler, gençler Gazze’deki katliamın durdurulması için sokaklara dökülüyor. Bu ülkelerin egemenleri de “İsrail katliamı durdursun” diyenleri antisemitik, yani Yahudi düşmanı olmakla suçluyorlar. Taleplerinin, eylemlerinin “dehşet verici” olduğunu ileri sürüyorlar. Filistin davasının savunucusu pozlarını takınmaya pek hevesli Arap devletlerinin egemenleri, hâlâ İsrail’le ilişkilerin bozulmaması gerektiği üzerine nutuklar atıyorlar.

Türkiyeli egemenler de onlardan aşağı kalmıyor, “eyvallah, katliamı kınıyoruz ama ticaret önemli” diyebilecek

2000’li yıllarla beraber artık tarihsel vadesini dolduran, yaşlanan, çürüyen kapitalizm, çelişkileri sürdürülemez bir noktaya taşımaktadır. Toplumsal sorunları en karmaşık biçimde iç içe geçirmekte, içinden çıkılmaz kriz boyutuna yükseltmektedir. Emperyalist savaş, ekolojik kriz, göç krizi, gıda krizi, kaotik kentler, şiddet, uyuşturucu ve daha nice sorunla dünyanın tüm işçi ve emekçileri için yaşamı cehenneme çevirmektedir. Kapitalizm altında insanlık için bir gelecek yoktur!

kadar ileri gidiyorlar! “İsrail’le ticareti durdurun” diyenleri kışkırtıcı ilan ediyor, tutukluyorlar. Bu işten İsrail’in değil Türkiye’nin kazançlı çıktığını ileri sürerek günahlarına kılıf uydurmaya çalışıyorlar. “Kestik” dedikleri ticareti yeni yollarla sürdürüyorlar. Kendi dar çıkarlarını her şeyin önünde tutmaya, tüm toplumun çıkarları gibi sunmaya devam ediyorlar.

Türkiye’de mevcut siyasi iktidar her alanda aynı tutumu sergiliyor. Uyguladığı ekonomi programlarının, yürüttüğü dış politikanın, çıkardığı kemer sıkma paketlerinin ağır bedelini on milyonlarca işçi ve emekçiye ödetiyor. Sermaye sınıfına ise yeni rant ve zenginleşme kapıları açıyor. Gerçek buyken yürüttüğü politikaların tüm toplumun yararına olduğunu iddia ediyor, kendi iktidarının bekasını Türkiye’nin bekası olarak sunmaya devam ediyor. Bu bahaneyle en ufak eleştirileri bastırmaktan, en küçük muhalefeti ezmekten, cezalandırmaktan geri durmuyor. İşçiler haklarını aradığında, sendikalaşmak istediğinde, greve, direnişe çıktığında baskı ve şiddetle karşılaşılıyor. Seçimle işbaşına gelen belediye başkanları tutuklanıp hapse atılıyor, belediyelere kayyumlar atanıyor. Muhafız gazeteciler, Kürt siyasetçiler, mücadeleci sendikacılar aynı zulümle karşı karşıya geliyor. Fakat gelin görün ki **böyle olağanüstü bir rejimin iktidarda olduğu, hak ve özgürlüklerin kırıntısının kalmadığı, baskı**

ve zorbalığın kol gezdiği, toplumun nefessiz kaldığı bir ülkede egemenler “normalleşme”den, “yumuşama”dan bahsediyor! Besbelli ki egemenlerin normalleşmeden kastı, zulmü, zorbalığı toplumun gözünde normal, olağan kılmaktan başka bir şey değildir.

Gerçek var gücüyle bağırıyor: Kapitalizm yıkılmadan insanlık nefes alamaz! Kapitalizmi yıkıp insanlığa nefes alıracak olanlarsa zulme başkaldıranlardır. **Ne demişler; her şey zıddıyla birlikte vardır. Sorun varsa çözüm arayışı, baskı varsa tepki, zulüm varsa isyan vardır.** Madalyonun bir yüzünde rejimin baskıları ve uğursuz planları varsa öteki yüzünde nice kentte, nice işkolunda mücadeleye girişen işçiler vardır. Bir yüzünde insanlığı nefessiz bırakan, bataklık gibi kötülük üreten kapitalizm gerçeği varsa öteki yüzünde savaşız, sömürsüz bir dünya düşleyen, mücadeleye girişen işçiler, emekçiler, gençler, emekçi kadınlar vardır. Bugün İngiltere’den Hindistan’a, ABD’den

İtalya’ya, İsrail’den Fransa’ya emperyalist savaşa karşı meydanlara dökülen milyonlar, umudu ve mücadele azmini diri tutmak gerektiğinin kanıtıdır. **Karamsarlık yerine umudu, yılgınlık yerine mücadele azmini büyütmeyi, bugünün kasveti yerine geleceğin aydınlığına odaklanmayı, işçi sınıfının saflarında dayanışma ve birliği örmeyi sürdürenler insanlığın umududur.** ■

Her şey zıddıyla birlikte vardır. Sorun varsa çözüm arayışı, baskı varsa tepki, zulüm varsa isyan vardır. Madalyonun bir yüzünde rejimin baskıları ve uğursuz planları varsa öteki yüzünde nice kentte, nice işkolunda mücadeleye girişen işçiler vardır. Bir yüzünde insanlığı nefessiz bırakan, bataklık gibi kötülük üreten kapitalizm gerçeği varsa öteki yüzünde savaşız, sömürsüz bir dünya düşleyen, mücadeleye girişen işçiler, emekçiler, gençler, emekçi kadınlar vardır.

Bu Fikirleri Kimler Üretiyor?

Gıda, barınma, ulaşım, sağlık gibi yaşamın sürmesi için gereken tüm ihtiyaçları da kapitalistlerin ihtişamlı bir hayat sürmesini sağlayan zenginlikleri de emeğimizle biz işçiler üretiyoruz. Yaşam bizim emeğimiz sayesinde devam ettiği halde dünya nimetlerinden en az payı biz alıyoruz. İşçi sınıfıyla kıyaslandığında bir avuç azınlık olan zenginler topluluğu ise hem en büyük payı alıyor hem de nasıl yaşayacağımızı onlar belirliyor. Yani sermaye sınıfı kaç lira ücret alacağımızı, neyle besleneceğimizi, çocuklarımızın eğitiminin kalitesini, nasıl kentlerde yaşayacağımızı, kısacası her şeyi belirliyor. Yaşamımızda karşı karşıya kaldığımız zorlukların, toplumsal sorunlarımızın kaynağında onlar bulunuyor. Peki, nasıl oluyor da milyarlarca insan bu durumu, bu adaletsizliği kabul ediyor?

Sermaye sınıfının en büyük başarılarından biri işte budur: **Kendi çıkarlarını tüm toplumun çıkarları gibi göstermek, kendi fikirlerini bize kabul ettirmek, bizi ikna etmek!** İşçi sınıfının önderleri bir toplumdaki egemen fikirlerin egemen sınıfın fikirleri olduğunu boşuna söylememişler. İşçi ve emekçiler patronların istediği gibi düşünmeden, eşitsizliği, adaletsizliği, sömürüyü olağan kabul etmeden bu düzen bir gün dahi ayakta kalmaz. Bu nedenle doğduğumuz andan itibaren sürekli egemen sınıfın fikirleriyle büyütülürüz. Okullarda, ailemizde aldığımız eğitim, kitaplar, gazeteler, televizyonlar, sosyal medya ve daha pek çok araç egemen sınıfın fikirlerinin topluma benimsetilmesi için kullanılır. Sonuç olarak **milyonlarca işçinin "bence..." diyerek dile getirdiği, inandığı fikirler aynı kalıptan çıkmış gibidir, çoğunlukla kendi sınıf çıkarlarına terstir. Gerçekte egemen sınıfın fikirleridir.**

Mesela bu topraklarda "örgütlenme" işçilerin çoğunluğuna uzak bir fikirdir. Özellikle 12 Eylül 1980 askeri faşist darbesinden sonra örgütlenmek kışkırtıcılıkla, teröristlikle bağdaştırılarak suç olarak benimsetilmiştir. Ama dikkat edelim, **sadece işçiler için bu böyledir. Yani patronların örgütlenmesiyle ilgili hiçbir problem yoktur.** Onlar derneklerde, sendikalarda, odalarda, kulüplerde istedikleri gibi örgütlenirler. Bu örgütleri aracılığıyla daha da güçlenerek, birlikte hareket ederek işçileri baskı ve kontrol altına alırlar. Mesela asgari ücreti, toplu sözleşme ücretlerini kendileri belirlerler. Ücretlere zam yapılırsa ülke ekono-

misinin kötüye gideceği, enflasyonun artacağı yalanlarını yayarlar. İşçilerin eylemlerinin televizyonlara, haberlere yansımaları engellerler, işçi katliamlarını kendilerinin sorumlu olmadığı dramatik kazalar olarak sunarlar...

Örgütlenme fikrine uzak olsalar da savaş, yoksulluk, işsizlik, hayat pahalılığı gibi sorunların büyümesi işçileri kaçınılmaz olarak örgütlenmeye iter. **Tek başlarına bir şey yapamayacaklarını, ancak birlik olurlarsa sorunlarını çözebileceklerini yaşayarak görür işçiler.** Ama sermaye sınıfının zehirli fikirleri bilinçleri bulandırmaya devam eder: "Aranızda kışkırtıcılar, teröristler var", "patron fabrikayı sizin için çalıştırıyor, nankörlük etmeyin!" "Eylem yapamazsınız, yasal değil", "Sendika yevmiyenizi kesecek, emeğinize el koyacak" "haklı olsan bile arkandan kimse gelmez, kimseye güven olmaz!" Bu gibi düşünceler egemenlerin zehirli fikirlerinin yansımasıdır.

Grev ya da direnişe çıkan işçiler genellikle aynı şeyi söylerler: "Öncesinde birbirimize güvenmiyorduk. Grev, direniş nedir bilmiyorduk. Eylem yapan insanları gördüğümüzde uzak duruyorduk. Ama şimdi başka türlü düşünüyoruz." Bu sözler birlikte mücadeleye girişen işçilerin bilinçlenmeye, patronlar sınıfının yalanlarının etkisinin zayıflamaya başladığının işaretidir. Tarihimizde bunun sayısız örneği var. Mesela bundan 54 yıl önce gerçekleşen **15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi** bu örneklerden biridir. Bu başarılı direniş, o dönemin en güçlü örgütlenmesi olan DİSK Maden-İş ve sınıfın öncüleri sayesinde yani örgütlülük sayesinde hayat bulmuştu. **Örgütlülük bir panzehir gibi işçileri egemen sınıfın zehirli fikirlerinden uzaklaştırarak kendi sınıflarının çıkarlarına göre hareket etmelerini sağlamıştı.**

İşçi sınıfı ne kadar örgütlüyse kendi sınıfının fikirlerini o kadar çok sahiplenir. Çünkü işçi sınıfının fikirleri onun mücadele örgütleri aracılığıyla işçilere taşınır ve eyleme dönüşür. Mücadele örgütümüz ÜİD-DER'de, sınıf örgütlerimizde, sendikalarımızda bir araya gelelim, kendi sınıfımızın fikirlerini benimseyelim, kendi sınıf çıkarlarımızı göre hareket edelim. Bunu başarabildiğimizde sadece hak elde etmekle kalmaz, bu adaletsiz düzeni değiştirecek iradeyi de kuşanmış oluruz. ■

Değişen Dünyam ve Dünyayı Değiştirme İsteğim

■ Mersin grevcisi kadın işçi

Uzun yıllardır emeğiyle çalışan ve kendi ayakları üzerinde duran bir kadın işçiyim. Şimdilerde ise sendikasında örgütlü ve sınıf kardeşleri ile patrona karşı mücadeleye eden çok daha güçlü bir kadın işçiyim. Bununla da çok gurur duyuyorum. İşçi olduğumu bilmek ve bunun sadece bir kelime olmadığını farkına varmak başka bir duygu yaratıyor insanda. Yıllardır işçiyim ama bunu bu açıklıkla fark etmem greve çıkmamızla mümkün oldu. Suda ki balıklar gibiydik, yüzüyorduk ama bunu bilmeden yapıyorduk. Şimdi o suyun dışında kaldık ve kendimize geldik. “Sudan çıkmış balığa dönmek” tabiri olumsuz bir anlam içerir oysa bizde tam tersi oldu. Derin bir nefes alıp gerçek dünyanın kokusunu içimize çektiğimiz. Gözlerimiz daha önce göremediği, görse de fark edemediği pek çok gerçeğin farkına vardı.

İçerde çalışırken beyaz yaka-mavi yaka, kadın-erkek pek çok ayrımla karşı karşıyaydık. Emeğimiz değersiz görüldü, karşılığını alamadık. Bu bizleri örgütlenmeye yöneltti. İş saatlerimizin düşürülmesini istediğimizde Fransa’dan gelen yetkili “bunu biz sağlayamayız, ülkenizde haftalık çalışma saati 45 saat olarak yasalaşmış, buna müdahale edemeyiz” diyerek yasaları kendi çıkarları için kullandı. Ama anayasal hakkımız olan sendikalaşma özgürlüğümüz kısıtlanmaya, yok edilmeye çalışılıyor. Yasalar patronların umurunda değil. Güç ellerinde olduğu sürece bizlere istedikleri gibi hükmetmeye devam edecekler. Bu yüzden bir araya gelmemize, dayanışma içinde olmamıza izin vermek niyetinde değiller. Bizleri bölmek ve dağıtmak için her türlü yola başvurmaktan geri durmuyorlar. Çünkü bir araya gelen ve bu tuzakları fark eden işçiler patronun oyununa gelmezler.

Grevimiz bu nedenle çok önemli. Grev çadırında ol-

mak başka bir ruh hali yarattı hepimizde. Bu öyle güçlü bir duygu ki bunu bir kere fark eden işçi kolay kolay mücadeleye etmekten geri durmaz. Çünkü dışarıda başka bir dünya var. Senin gibi sınıf kardeşlerin senin yanındalar, asla yalnız hissettirmiyorlar kendini. Patronlar ile işçiler arasındaki sınıf ayrımı daha da netlik kazanıyor bu sayede. Görüyor ve algılıyorsun, onlar bir taraf biz bir taraf. Bizim tarafta dostluk var, kardeşlik var, dayanışma var, mücadele var. Bu ortak bir bakış açısı sağlıyor insana. Aynı gözlerle bakıyoruz dünyaya. Önce kendi dünyalarımız değişiyor. Sonra yanı başındaki başka fabrikalardan işçi kardeşlerinin yaşadığı sorunlar senin de sorunların, elde ettikleri kazanımlar senin de kazanımların oluveriyor. Hep birlikte attığımız “Yaşasın Sınıf Dayanışması!” sloganı ete kemiğe bürünüyor bu sayede. Bir kadın işçi olarak bunları fark ettiğim için gurur duyuyorum. Başka emekçi kadınların fark etmesi için de elimden geleni yapmaktan geri durmayacağımı belirtmek istiyorum. Bunca haksızlığın, adaletsizliğin, zulmün olduğu dünyayı bizlerin birlikte insanca yaşayabileceğimiz bir dünyaya çevirmek için hepimize çok iş düşüyor. Bunu hep birlikte başarabiliriz. Çünkü örgütlüysük güçlüyüz! ■

Sahip Olduğunuz Servet Bizden Çaldıklarınızdır!

■ Ankara’dan genç bir işçi

Geçenlerde bir haber okudum. İsveçli bir patrona ülkesinde dolar milyarderlerinin sayısının katlanarak artması sorulunca şöyle cevap vermiş: “Servetimizin iyi sonuçları oluyor, biz istihdam sağlıyoruz. Mesela ben bir dadı, temizlikçi ve bahçıvan çalıştırıyorum. Toplumla ne kadar katkı sağladığımızı es geçmemeliyiz.” Başkalarının yoksullaşması pahasına milyar dolarlık servet edinip sonra da 3 işçi çalıştırmayı “topluma katkı” olarak sunmak! Ama bu yalana maalesef pek çok işçi de kanabiliyor. Patronunu ekmek kapısı olarak görebiliyor. Oysa patronların işçilere ekmek verdiği koca bir yalandır. Bir kere patronların düzeni kapitalizmde zenginlik sömürü ile elde edilir. Düzenin temelinde emek hırsızlığı vardır. Kapitalistler yani patronlar da zenginliklerini bu hırsızlığa borçludurlar. Hırsızdırlar çünkü işçilerin ürettiklerine el koyarak zenginleşirler. Sahip oldukları tüm servetin kaynağı sömürülen emeğimizdir. Yani kimsenin bize ekmek verdiği yok. Aksine onları zengin eden biziz.

Ömür boyu çalışmamıza, tüm zenginlikleri ve güzellik-

leri emeğimizle yaratmamıza rağmen payımıza yoksulluk ve kahr düşüyor. Onca çalışmamızın karşılığında bize sefalet ücretlerini reva görenler, iş saatlerini yükseltip bizi robotlara çevirenler, ekonomik krizde kapının önüne koyanlar patronlar değil mi? En basit iş güvenliği tedbirlerini bile maliyet olarak görüp bizi iş cinayetlerine kurban edenler kim? Patronların zenginliğinin bedelini sadece yoksulluk, işsizlik ve açlıkla değil çoğu zaman kanımızla ödüyoruz! Servetlerinin iyi sonuçları olduğunu söyleyenler bu gerçekleri gizlediklerini sanıyorlar!

Patronlar sömürü gerçeğini örtmek için işçilere ekmek verdikleri yalanını söylüyorlar. Zenginliklerini meşru ve haklı göstermeye çalışıyorlar. Biliyorlar ki zenginliklerinin tek garantisi sömürü sisteminin devamıdır. Bu nedenle her bir patron dini inancı, cinsiyeti, etnik kökeni veya mizacı ne olursa olsun en başta emek hırsızdır. Servetleriyle şişinip bizi aldatmaya çalışan sömürücü asalakların gerçek yüzlerini asla unutmamalıyız. Onların yalanlarına karşı mücadeleci işçilerin yıllar önce pankartlarına yazdığı şu sözleri hep akılda tutalım: Sahip Olduğunuz Servet Bizden Çaldıklarınızdır! ■

Uludağ'ın Eteğinde Umudumuz Yeşerdi

■ Bursa'dan İşçi Dayanışması okurları

“Yedi kapılı Teb şehrini kuran kim?

Kitaplar yalnız kralların adını yazar.

Yoksa kayaları taşıyan krallar mı?”

Bertolt Brecht'in “Okumuş Bir İşçi Soruyor” şiirinde sorduğu gibi sorularımızı sormak üzere Uludağ'ın eteğindeki Bursa'dan yazıyoruz size. Osmanlı İmparatorluğu'na uzun yıllar başkentlik yapmış Bursa, padişahların ihtişamlı mimarisıyla övüldüğü, has ipekli dokumalarının nam saldığı şehir olarak yer alır kitaplar da. Kent geçmişte doğanın yeşiliyle örtülü olduğu için “Yeşil Bursa” da demişler adına. Ama Bursa'nın tarihi dokusuna hangi ellerin hüneriyle kavuştuğunu anlatan kitaplar pek yoktur. Yedi kapılı Teb şehrini kimin kurduğunu değil de yalnız kralların adını yazan kitaplar gibi Bursa da beylerin şehri olarak anılır.

İşçiler olarak sormak isteriz: Bursa sokaklarını süsleyen tarihi dokuyu hangi eller inşa etti? Camiler, külliyeler, hanlar, hamamlar sütun sütun işlenirken kaç işçi kaza geçirdi, canından oldu? İpekli kumaşları dokuyan kadın işçilerin gözyaşları damlamadı mı o kumaşlara? Bursa'nın sokakları işçilerin grevlerine, isyanlarına tanıklık etmedi mi hiç? Mesela Osmanlı'daki ilk kadın grevinin 1910 yılının Ağustos ayında 3 bin ipek işçisi tarafından gerçekleştirildiği biliniyor. Kadın ipek işçileri “Biz o perişan çiçeklerdeniz ki baharı görmeden güz yapraklarına döneriz. Sayımız yalnız Bursa'da beş bine ulaşır. Gece gündüz çalışırız, çalışı-

rız...” diye anlatırlar kölece çalışma koşullarını.

Bugünse 17 organize sanayi bölgesiyle işçilerin gece gündüz ürettiği bir şehir Bursa. Patronlar Uludağ'ın lüks otellerinde sefa sürerken, işçiler, emekçi kadınlar, emekliler temel ihtiyaçlarını karşılamakta bile zorlanıyor. Tıpkı geçmişteki gibi işçiler iliklerine kadar sömürdükleri koşullarda çalışıyor, sermaye sahipleri ise kârlarına kâr katmaya devam ediyor. Sanayinin can damarlarından olan Bursa'da işçilerin sendikal örgütlülük düzeyi çok düşük, çalışma koşulları ağırlaşmaya devam ediyor.

Bu sene 1 Mayıs'ta Bursa sokakları kızıl flamaları, alkışları, şarkıları ve marşlarıyla UID-DER'li işçilerin disiplinli yürüyüşüne şahitlik etti. Bursalı emekçiler olarak UID-DER'in kızıl kortejini gördüğümüzde umudumuz yeniden yeşerdi. 1 Mayıs'a katılan kadın işçi arkadaşlarımızdan biri “Herkesin aynı anda coşkuyla alkış tuttuğu, sloganlarını hep birlikte attığı bir görüntüydü. Bursa'nın işte buna ihtiyacı var” derken, emekli bir kadın işçi “Toplumda bir umutsuzluk havası gözlemliyordum. Ama haksızlıklara karşı eli kolu bağlı da durmak istemiyordum. 1 Mayıs alanında UID-DER'i, kortejin içindeki gençleri görünce umudum yeşerdi” diyerek duygularını ifade etti. Bursa'da bir araya gelen işçiler olarak biliyoruz ki nerede olursa olsun işçilerin birlik olmaya, birbirlerine ve sınıf güçlerine güvenmeye çok ihtiyacı var. Bu nedenle umudumuzu yeşerten örgütlülüğümüzü büyütme için daha fazla bir araya gelmeliyiz. ■

Eğitimde Kemer Sıkılamaz

■ İstanbul/Avcılar'dan bir grup öğretmen

Bir grup öğretmen olarak “kamuda tasarruf tedbirlerine” yani iktidarın yeni kemer sıkma politikasına dair düşüncelerimizi paylaşmak istiyoruz. Şunu baştan belirtelim: Eğitime dair sorunlar elbette kemeri sıkmadan önce de vardı ama kemer sıkma programı sorunlarımızı daha da büyütecek.

Bu politikalar kamu eğitiminin niteliğinin düşmesi, daha az okul, daha az eğitim emekçisi, daha nitelsiz

materyal anlamına geliyor. Ülkede yarım milyon öğretmen atama bekliyor. Bu paket ataması yapılmayan öğretmen sayısını daha da arttıracak. Bu da özel sektörde okul patronlarının kendi kanunlarını yazdığı çalışma koşullarını daha da kötüleştirecek.

Hepimizin şahit olduğu üzere devlet okullarında tıksık sınıflarda eğitim yapılıyor. Yüzlerce öğrencinin, onlarca çalışanın bulunduğu okullar temizlik işçisi yetersizliği ve hijyen malzemesi eksikliği nedeniyle birer enfek-

İsraftan Tasarruf Edilir, Sağlıktan Değil!

■ İstanbul'dan sağlık işçileri

Tasarrufun kelime anlamını düşündüğümüzde akla ilk gelen israf etmemek oluyor. Tutumlu olmak, kaynakları akıllıca kullanmak gibi anlamları da içeriyor bu sözcük. Fakat gelin görün ki egemenlerin sözlüğünde anlamı çok başka... Onların sözlüğünde "tasarruf", ekonomik yıkımın faturasını emekçilere ödetmek demek! 17 Mayıs'ta yürürlüğe giren Kamu Tasarruf Paketinde yer alan "tedbirler"den anlıyoruz ki iktidarın "tasarruf" anlayışından en çok etkilenecek alanlardan biri sağlık alanı olacak.

Bu "tedbirlerle" zaten yetersiz olan hastane, teknik ekipman, görüntüleme cihazları gibi kamu yatırımları daha da kısıtlanacak. 5 dakikaya indirilen randevu süreleri daha da düşürülecek. Yeni hastaneler açmak, daha fazla sağlık emekçisi istihdamı sağlamak yerine; az hastane, az sağlık emekçisiyle çok iş yaptırılmaya devam edilecek. Oysa dışarda atanmayı bekleyen on binlerce sağlıkçı var, içerdeyse iş yüklerinin biraz olsun hafiflemesini bekleyen bizler... Angarya işler zaten çokken, bir de yeni atama yapılmadığında iş yükü gittikçe artacak. Fazla mesai yapmak zorunda kalan sağlık emekçilerinin verdiği sağlık hizmetinin kalitesi de düşecek. 36 saat uçak kullanan bir pilotun kullandığı uçağa binmek ister miydiniz? Sesinizi

duyar gibiyiz. Evet, kimse istemez.

Sedyeden alçı, temizlik, dikiş malzemelerine kullandığımız tüm malzemeler ihaleyle alınıyor. Olması gereken, kalitenin en ön planda tutulmasıyla liyakatsiz yöneticilerin tek düşündükleri işi tanıdıklara yaptırmak ya da ucuza mâl etmek. Peki, sonuç? Yeni yapılmış olmasına rağmen hemen kırılan alçılar, hijyen malzemeleri bulunmayan hastane tuvaletleri, kırık dökük yataklarda yatan, günlerce ameliyat malzemesi alınmasını bekleyen veya kalp krizi geçirdiği halde daha kaliteli stent takılması için para ödemek zorunda kalan hastalar... Bu durum şu an bile böyleyken kamuda tasarruf paketiyle durumun nasıl bir hale geleceğini bir düşünelim.

Kaliteli sağlık hizmetinden, malzemedan, istihdamdan kısmak... Onların tasarruftan anladıkları işte bu! Artık kemerimizde sıkacak delik kalmamışken tasarruf adı altında sağlığımızı da elimizden alıyorlar. Gerçeklerin üzerini sihirli kelimelerle örtmeye çalışıyorlar. Patronlara teşvik, emekçiye tasarruf! Biz bunu kabul etmiyoruz! Sağlığımızı elimizden almalarına izin vermemeli ve saldırılara karşı mücadeleyi birlikte büyütmeliyiz. Gelin sermayenin ve iktidarın saldırılarına karşı birlikte mücadele edelim ve sağlıklı bir yaşamı hep birlikte kuralım. ■

siyon merkezi haline gelmiş durumda. Bizden toplanan vergilerle devletin karşılaması gereken bir çok eğitim aracının, hatta hijyen malzemesinin maliyeti velilerin sırtına yükleniyor. "Okul aile birliğine bağlı" adı altında velilerden sürekli para istendiği gibi öğretmenler de bu konuda baskı görüyor. Kamuda tasarruf, daha fazla bağış, daha fazla baskı demektir. Her öğrenciye en az bir öğün ücretsiz ve sağlıklı yemek talep ettiğimiz böylesi bir dönemde, bırakın bu talebi karşılamayı, kemer sıkma politikasıyla

elimizdekileri de almaya çalışıyorlar.

Bu sorunlar aslında buzdağının görünen yüzü. Bu gerçeklerin hayatın içinde ne acılara neden olduğunu bizler iyi biliyoruz. Fakat umudumuzu diri tutan ve bizleri hayata bağlayan örgütlü mücadele olduğunu da biliyoruz. Biz örgütlü öğretmenler biliyoruz ki örgütlü işçi sınıfının kemerini kimse sıkamaz. Örgütlü işçi sınıfı israfın esas kaynağı olan patronların ümüğünü sıkar. Unutmayalım, bizi kurtaracak olan örgütlülüğümüzdür. ■

Filistin Halkıyla Dayanışma Eylemleri Büyüyor

İsrail'in Gazze'de soykırım boyutundaki katliamları devam ediyor. 26 Mayıs akşamı Refah bölgesindeki çadır kampları bombalayan İsrail ordusu çoğu kadın ve çocuk onlarca kişiyi daha katletti. Sonraki günlerde de çadır kamplara yönelik saldırılarını devam ettirdi. Füze saldırıları sonucunda çıkan yangınlarda onlarca bebek, çocuk ve kadın diri diri yanarak can verdi. Ekim ayında başlayan saldırıların ardından zorla yerinden edilen 1,4 milyondan fazla insana sığınak olan Refah'ta ve Gazze'nin kuzeyinden güneyine birçok bölgesinde Filistin halkı soykırımcı İsrail devletinin silahları ve bombaları altında can vermeye devam ediyor. Batılı egemenlerin ikiyezli söylemlerine, sözde İsrail'i kınayan açıklamalarına, Birleşmiş Milletler Uluslararası Adalet Divanı'nın Refah'taki saldırılara son verilmesi yönündeki 'talimatına' rağmen İsrail

devleti dünyanın gözleri önünde Filistin halkına yönelik topyekûn saldırılarını sürdürüyor.

Ancak dünyanın dört bir yanından işçi ve emekçiler, İsrail devletine ve suç ortağı konumundaki kendi ülkelerinin egemenlerine karşı Filistin halkıyla dayanışmayı sürdürüyor. Emperyalistlerin savaşa karşı barış talebini haykıran yüz binler dayanışma eylemlerini yaygınlaştırarak devam ettiriyorlar. Son olarak Refah'taki katliam karşısında işçiler, emekçiler, gençler dünyanın dört bir yanında İsrail'e ve suç ortaklarına karşı tepkilerini kitlesel eylemlerle yükseltiyorlar. ABD'den İngiltere'ye, İtalya'dan Fransa'ya yüzbinler meydanlara akmaya, soykırımcı İsrail devletine, savaş çıkartkanlarına ve ikiyezli emperyalistlere karşı Filistin halkıyla dayanışmayı büyütme devam ediyor.

İngiltere

İsrail'in Refah'taki çadır kamplara yönelik saldırılarının ardından başkent Londra'da binlerce kişi başbakanlık konutunun bulunduğu Downing Caddesinde toplandı. Öfkesi derinleşen emekçiler Savaş Karşıtı Koalisyon ve Filistin Dayanışma Kampanyası tarafından yapılan acil eylem çağrısına kulak vererek yağmurlu havaya rağmen akşam saatlerinde bir araya geldi. "Refah'tan elinizi çekin", "İsrail'i silahlandırmaya son" sloganlarıyla Downing Caddesinden hükümete seslenen on binden fazla işçi, emekçi ve öğrenci "derhal ateşkes" talep etti. Rişi Sunak hükümetinin 4 Temmuzda genel seçime gitme kararı almasının ardından seçim yarışının başladığı İngiltere'de işçi ve emekçiler Netanyahu iktidarı kadar Sunak iktidarını da sorumlu tutuyor, iktidardaki Muhafazakâr Parti'den

farklı bir tutum almayan sözde muhalefet İşçi Partisi'ne de tepkiler büyüyor. Düzenlenen eylemde "ateşkes yoksa oy da yok" diye haykıran kitleler iktidarın İsrail'le ticari ilişkilerine ve silah satışına son verilmesini talep etti. Acil eylem gösterileri Glasgow'dan Manchester'a Birleşik Krallık'ın birçok kentinde gerçekleşirken ülke çapında 36'nın üzerinde üniversite kampüsünde öğrenciler "Gazze ile Dayanışma Kampı" eylemlerini sürdürüyorlar.

ABD

ABD'nin İsrail'e desteğini derhal durdurun!

ABD'de 7 Ekimden bu yana Filistin halkıyla dayanışma eylemleri kesintisiz sürüyor. Üniversite kampüslerinde devam eden "Gazze ile Dayanışma Kampı" eylemleriyle savaş karşıtı hareket büyümeye devam ediyor. İsrail'in Refah'taki son saldırılarının ardından öfkesi büyüyen ABD'li işçi ve öğrenciler New York'tan Kaliforniya'ya birçok eyalet ve kentte düzenledikleri

eylemlerle İsrail'in saldırılarını ve saldırıların suç ortağı Biden hükümetini protesto etti. San Francisco ve New York şehirlerinde düzenlenen eylemlere katılan binlerce kişiye polis saldırdı, onlarca kişiyi gözaltına aldı.

ABD'de Columbia Üniversitesinde başlayan Gazze Dayanışma Kampı eylemleri kısa süre içerisinde 100'den fazla kampüse yayılmış, öğrencilerin büyüyen hareketi polis tarafından şiddetle bastırılmaya çalışılmış, 3 binden fazla öğrenci ve üniversite çalışanı gözaltına alınmıştı. Ancak ne öğrenciler ne de üniversite çalışanları polisin sert saldırılarına, hükümetin baskısına ve medyanın karalama kampanyalarına boyun eğiyorlar. Filistin halkıyla dayanışma eylemleri California Üniversitesinde örgütlü UAW sendikasının 4811 nolu şubesinin grev kararı almasıyla büyümeye devam ediyor. "Öğrencilere ve öğretim görevlilerine yönelik saldırılara sessiz kalmayacağız, ayağa kalkacağız" diyen ve California Üniversitesinin farklı kampüslerinde farklı günlerde greve çıkan yaklaşık 15 bin işçiye önümüzdeki hafta da diğer kampüslerden yaklaşık 16 bin işçi katılacak. Öğrenciler ve üniversite çalışanları disiplin cezalarına, okuldan atma tehditlerine rağmen dayanışma eylemlerine, grevlere ve mücadeleye birlikte devam ediyorlar.

Fransa

İsrail'in Refah'taki katliamlarının ardından kitlesel eylemlerin düzenlendiği bir başka ülke de Fransa oldu. 27 Mayıs'tan itibaren her gün meydanlara çıkan Parisli işçi ve emekçiler başkent sokaklarında Gazze'de onlarca bebek, çocuk ve kadının diri diri yandığı katliamları kınadı, "Hepimiz Gazzeli çocuklarız!" diye haykırdı. Paris'te Cumhuriyet Meydanında düzenlenen eylemlerde emekçiler Fransa hükümetinin İsrail'e yaptırım uygulamasını istedi, suç ortağı Macron hükümetini protesto etti. Parisli emekçiler meydanlarda "Soykırıma son" çağrısını yükseltmeye devam ediyorlar.

İsrail

İsrail'in acımasız saldırıları her geçen gün daha fazla Filistinli emekçinin canına mal olurken İsraili emekçiler de barış talebini İsrail'den yükseltiyor. Aylardır başta Tel Aviv olmak üzere ülkenin çeşitli şehirlerinde bir araya gelen İsraili emekçiler savaşa son verilmesini, kalıcı bir ateşkes karşılığında esirlerin geri getirilmesini, Netanyahu hükümetinin istifasını talep ediyorlar. 25 Mayıs Cumartesi gece saatlerinde bir kez daha meydanlarda toplanan binlerce kişi hükümeti protesto etti, hükümetin istifası ve seçime gidilmesi çağrısında bulundu.

İsrail'in Gazze'deki saldırılarında ölen Filistinli sayısı 36 binin üzerine çıkarken savaşa son verilmesi çağrılarını dünyanın diğer ülkelerinde de yükselmeye devam ediyor. İşçiler ve emekçiler **Belçika'da** ve **Meksika'da** İsrail elçiliği önünde toplanarak, **İtalya'da** ve **İspanya'da** tren istasyonlarını işgal ederek Filistin için adalet talebinde bulundu, İsrail'in katliamlarını protesto etti. **İsveç'te** İsrail'in Filistinlilere yönelik saldırılarının sona ermesi talebiyle oturma eylemi düzenleyen Lund Üniversitesi öğrencileri polisin saldırısına uğradı. Gazze ile Dayanışma Kampı eylemlerinin kitlesel bir şekilde gerçekleştiği üniversitelerden biri olan **Kanada'daki** Toronto Üniversitesi öğrencileri de eylemlerini yaygınlaştırarak devam ettiriyorlar. Kampüslerinden "Özgür Filistin" diye haykıran öğrenciler emperyalist savaşa karşı mücadeleyi ve dayanışmayı büyütme çağrısında bulunuyorlar.

Dünyayı ateşe veren, kentleri, doğayı, on binlerce masum insanı katleden emperyalistler, bu zulme boyun eğmeyenleri de baskı ve zorbalıkla susturmak, ezmek istiyorlar. Savaş karşıtı en ufak muhalefetin yükselmesini engellemek istiyorlar. Çünkü dili, rengi, inancı ne olursa olsun dünyanın tüm işçileri aynı sınıfın evlatlarıdır ve sınırları aşan, ortaklaşan taleplerle mücadele etmeleri, dayanışma içinde olmaları emperyalistlerin çıkarlarına ters düşüyor. İşte tam da bu yüzden başta emperyalist savaş olmak üzere işçi sınıfının tüm sorunlarına karşı çözüm uluslararası sınıf dayanışmasını ve mücadelesini büyütmeyle mümkün olacak. ■

Sendikal Örgütlülük Kâğıt Üstünde Kalmamasın

Pek çok işyerinde işçilerin sendikalaşma çabaları işten atma saldırılarıyla, baskılarla, uzun dava süreçleriyle engellenmeye çalışılıyor. Patronların her türlü dalaveresine, işten atma tehditlerine, iktidarın jandarmayı, polisi işçilerin karşısına dikmesine rağmen metalden, petrokimyaya, tekstilden, gıdaya çeşitli sektörlerden işçiler geri adım atmıyor, sendikalı olmak için mücadeleye devam ediyorlar. Çünkü işçiler patronların saldırılarına birlikte karşı durma, örgütlenme ihtiyacı duyuyorlar.

Verdikleri mücadelenin sonunda işçilerin sendikal yetkiyi alarak fabrikaya geri dönmesi elbette önemli bir kazanımdır. Fakat sendikalı çalışmanın, işçilerin ihtiyaç duyduğu gerçek örgütlenmenin yerini tutacağını düşünmek doğru değildir. İşçilerin sorunlarının çözümü için, patronların saldırılarının püskürtülmesi için sendikalı olmak yeterli değildir. **İşçiler ancak gerçekten örgütlü olurlarsa, patronun karşısına örgütlü bir güç olarak çıkarlarsa, örgütlülüklerini sürekli kılabilirlerse sorunlarının çözümünü sağlayabilir, taleplerini elde edebilirler.** Sendikaya üye olmaksa tek başına örgütlü olmak anlamına gelmez.

Mesela işçiler “mücadele ettik, sendikalı olduk” deyip her şeyi sendikadan ya da temsilciden beklese bu işçiler gerçekten örgütlü sayılır mı? Sendikalı olduktan sonra sendikanın kapısını hiç çalmayan işçiler gerçekten örgütlü sayılır mı? **Patronun haklarını ellerinden almak istemesine karşı işçiler örgütlü bir tutum alamıyorsa, kendileri emek vermeden sorunun sendikacılarla patron arasında çözülmesini temenni ediyorlarsa bu işçiler gerçekten örgütlü sayılır mı?** Hayat pahalılığına, düşük ücretlere, vergi soygununa, adaletsizliğe, emperyalist savaşa tepkilerini ortaya koymak üzere işyerlerinde, sendikalarında, grevlerde, eylemlerde, meydanlarda birleşemeyen işçiler gerçekten örgütlü sayılır mı?

Örgütlülük aslında tıpkı canlı bir organizma gibi yaşayan, güçlendirilmesi, beslenmesi, sağlıklı tutulması gereken bir yapıdır. Şöyle düşünelim; çeşitli organlarımızın ve hücrelerimizin örgütlü bir şekilde çalıştığı bağışıklık sistemimiz, dışarıdan gelen tehditlere karşı her an hazır ve tetiktedir. Eğer düzgün çalışan bir bağışıklık sistemimiz varsa zararlı mikropları anında tespit eder, harekete

geçip savaşır ve onları etkisiz hale getirir. Ama bu sistem düzgün çalışmıyorsa, yani saldırılara hazırlıklı değilse işte o zaman vücut mikroplara karşı kendini savunamaz, enfeksiyon gelişir ve hastalıklar baş gösterir. **Örgütlülük işçilerin patronlar karşısındaki koruyucusu, bağışıklık sistemi, güvencesidir.**

Gece gündüz işçileri iliklerine kadar nasıl sömürebiliriz diye kafa yoran patronlar sınıfına karşı her an örgütlü ve hazır olmayan işçiler sendikalı da olsalar saldırıları göğüsleyemezler. Çünkü kâğıt üzerinde sendika üyesi olmak başka bir şeydir, örgütlü olmak başka... İşyerindeki işçilerin birbirini iyi tanıması, birbirine güvenmesi, dertlerini, zaafalarını bilmesi, her koşulda birlikte hareket edebilmesi, patron karşısında tek yumruk olması demektir gerçek örgütlülük. İşçilerin sendikalarına sahip çıkması, denetlemesi, gücünü arttırmak için çalışmasıdır. Sadece kendi çalıştığı fabrika için değil yanı başında sendikasız çalışan bir fabrikanın da sendikalı olması için çaba göstermesidir. Sadece kendi sorunlarının değil işçilerin ortak sorunlarının çözümü için harekete geçmesidir. Patronların ve sermayenin sinsi oyunları, yalanları, tezgâhları karşısında uyanık olması, baskıları karşısında kararlı bir duruş sergilemesidir. Yasakları, baskıları, engelleri aşmak için kendi gücüne güvenmesidir.

Bugün işçi sınıfının sendikal ve siyasal örgütlülüğünün zayıf, dayanışmasının soldurulmuş olması kimseyi yanıltmamalıdır. Geçmişteki örnekler işçi sınıfının birlik ve mücadelesinin yeniden güçleneceğini ortaya koymaktadır. Cumhuriyetin kuruluşundan 1960'lara kadar ağır çalışma koşullarının, baskının, örgütsüzlüğün hâkim olduğu yıllardan sonra gelen işçi hareketindeki yükselişi ve o yıllara damga vuran büyük işçi eylemlerini düşünelim. 15-16 Haziran 1970 Büyük İşçi Direnişini, DGM Direnişini, 1976-77 1 Mayıslarını, Maden-İş öncülüğündeki MESS grevlerini hatırlayalım.

Geçmişimizden çıkardığımız derslerle, daha iyi bir gelecek umudumuzdan aldığımız güçle; birliğimizi sağlamak, sendikaları mücadeleciler bir çizgiye çekmek, saldırıların odağı olan haklarımızı korumak, saldırıları püskürtmek için adım atalım, örgütlenelim, mücadelenin öznesi olalım. ■

Kamuda Tasarruf Paketinden Payımıza Düşenler

Kamuda Tasarruf Paketi 17 Mayıs'ta Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla yürürlüğe girdi. İktidar bu paketin gerekçesini şöyle açıkladı: "Deprem yaralarını süratle sarmak ve pandemi sonrası tüm dünyanın gündemi haline gelen enflasyonla kararlı mücadele." İktidarın iddiasına göre açıklanan tasarruf ve verimlilik paketi ile bütçe açığı kapatılacak ve enflasyon tek haneye düşürülecek. Peki bunu nasıl yapacaklar, bir bakalım.

Pakete göre 3 yıl boyunca, emekli olanların yerine alınacaklar dışında kamuda işçi alımı yapılmayacak. Esnek ve uzaktan çalışma modelleri geliştirilecek. Kamu emekçilerinin servis hakkı toplu taşıma olan yerlerde kaldırılacak. Kamu emekçilerinin kaldığı lojman kiralari ve yararlandığı sosyal tesis ücretleri arttırılacak. Yani tasarruf bahanesiyle kamu emekçilerinin çalışma koşulları daha da ağırlaştırılacak, sosyal hakları kısıtlanacak. Keza eğitimde, sağlıkta zaten yetersiz olan kamu emekçilerinin sayısının daha da azaltılmasıyla kamu hizmetlerinin niteliği de daha fazla düşürülecek. **Bunun anlamı milyonlarca emekçinin kamu hizmetlerinden yararlanma hakkını fiilen elinden alarak özel sektöre mecbur etmek, böylece özel hastane ve özel okul sahiplerinin cebini şişirmektir. İşsizliği ve güvencesiz çalışmayı yaygınlaştırmaktır.**

Pakette tüm faturanın emekçilere ödetildiğini gizlemek için de "tedbirler" var. Mesela ajanda, takvim, plaket, eşantıyon türü hediyelerle zorunlu haller hariç mobilya gibi demirbaş alımları 3 yıl süreyle durdurulacakmış. Hizmet içi eğitim, toplantı benzeri faaliyetler kamu tesislerinde yapılacakmış. Kullanılan makine ve teçhizatın ekonomik ömrü tamamlanmadan elden çıkarılmayacakmış. Yabancı marka makam aracı alınmayacakmış. Yüksek maaş alan yönetim kurulu üyelerinin ücretlerine tavan sınır getirilecekmiş. Demek ki 21 yıl boyunca bizden vergi olarak kesilen paralar har vurulup harman savrulmuş, ihtiyaç olmayan şeyler satın alınmış, kamu tesisleri dururken lüks otellerde toplantılar yapılmış, üst düzey bürokratların cebi dolup taşmış.

Tüm bu "tasarruf ve verimlilik önlemleri"nin yaklaşık 100 milyar liralık bir tasarruf sağlayacağı, bunun da 2,7 trilyon liralık bütçe açığının yalnızca yüzde 3,7'sine denk geldiği belirtiliyor. Bu durumu 2015 yılında Mehmet Şimşek'in kendisi de itiraf etmişti. Lüks makam araçları eleştirildiğinde bunların maliyetinin "Türkiye'nin bütçe-

sinde çerez parası" kadar olmadığını söylemişti. Şimdi aynı Bakan makam araçlarını gündeme getirerek enflasyonu düşürmekten bahsediyor. O halde sormak gerekmez mi, "çerez parası"yla mı kamuda tasarruf yapacaksınız? Günlük harcaması 15 milyon liranın üzerinde olan **Cumhurbaşkanlığı sarayının ödeneğinden, TBMM, savunma ve güvenlik giderlerinden neden tasarruf yapılmıyor? En önemlisi de iktidarın kamu kaynaklarını peşkeş çektiği, esas bütçe açığının müsebbibi patronlar sınıfı "tasarruf" yapmayacak mı?**

Mesela 2024 bütçesinde patronlara 1,8 trilyon liralık vergi muafiyeti getirilmişti. Oysa **patronlara vergi affı getirilmeyip bu para tahsil edilse zaten bütçe açığının üçte ikisi kapatılıyor.** Kamu ve özel işbirliğiyle yapılan havaalanları, otoyollar, demiryolları, hastaneler için sermayeye döviz cinsinden garanti ödemeleri de devlet bütçesinden yapılıyor. 2024'te toplamda 162 milyar lirayı bulacak olan bu ödemeler neden tasarruf kapsamına alınmıyor? Yandaş şirketlerin işlettiği İstanbul Havalimanı'nın 1 milyar 195 milyon avro yani yaklaşık 35 milyar lira olan 2018-2020 yıllarına ait üç yıllık kira borcunun ödemesi 2043 yılına ertelenmişti. Neden bu ertelemeyi vazgeçilmiyor? Geçmişten bu yana araziler, ormanlar, dereler, binalar gibi kamu kaynakları patronlara peşkeş çekiliyor. Ama **siyasi iktidar sermayeye aktarılan ödenekleri, kaynakları kısmak yerine tasarruf adı altında işçi ve emekçilerin ümüğünü sıkmayı, kamusal hizmetleri kısıp niteliğini düşürmeyi, kamu emekçilerinin haklarını gasp etmeyi tercih ediyor!**

Depremi, salgını, enflasyonu bahane eden iktidar, "tasarruf" tedbirlerine uymamızı istiyor. Oysa sorunun nedeni kendileridir. Tıpkı 1999 Gölcük depreminden sonra milyonlarca işçinin emeklilik hakkını gasp eden yaş düzenlemesi gibi şimdi de enflasyon bahane edilerek yeni hak gasplarının yolu döşeniyor. **Emekçilerin örgütsüzlüğünü fırsat biliyorlar, yaşanan büyük acı-ları istismar ederek paket paket saldırı programları hazırlıyorlar.** İşçi ve emekçiler olarak saldırılara karşı birliğimizi, örgütlülüğümüzü büyütmekten başka seçeneğimiz yok. Bunu başarısak haklarımızın gasp edilmesinin önüne geçebilir, krizin faturasını esas olarak patronların ödemesini sağlayabiliriz. ■

Anne Karnında Başlayan Eşitsizlik

Emekçi kadınlar olarak çocuklarımızı sağlıklı, mutlulukla büyütmek, onlara güzel bir gelecek hazırlayabilmek isteriz. Onların sağlığından ve geleceğinden endişe duymadan yaşamak isteriz. Oysa endişelerimiz çocuklarımız henüz anne karnındayken başlar ve onlar büyüdükçe daha da büyür. Elbette endişelerimiz boşuna değil. Çünkü evlatlarımız henüz anne karnındayken eşitsizlik başlıyor ve çocuklarımız büyüdükçe büyüyor.

İnsanın en hızlı gelişim dönemi doğum öncesi dönem ve doğumdan sonraki ilk bir yıldır. Bu nedenle **hamilelik ve bebeklik döneminde annenin ve bebeğin sağlıklı ve dengeli beslenmesi büyük önem taşır. Oysa bu süreçte emekçi kadınlar ne kendilerine ne de çocuklarına umdukları kadar iyi bakabiliyorlar.** Sağlıklı bir gebelik süreci için yeterli ve sağlıklı besinler almak, temiz hava solumak, ev içi stres ve kronik yorgunluk yaşamamak, bedensel harekete de dinlenmeye de yeterince vakit ayırmak gerekiyor. Gebelik sürecinin bu şekilde geçirilmemesi bebeklerin doğum ağırlığının düşük olmasına ve anne sütünün erken kesilmesine neden oluyor. Daha da önemlisi bebeklerin zihinsel gelişimini olumsuz etkiliyor.

ABD’de yapılan bir araştırmada en düşük gelir grubundan ailelerin çocuklarının beyinlerinin, geliri 150 bin dolardan fazla olan ailelerin çocuklarına göre daha az yüzey alanına sahip olduğunu, yani beynin ön lobundaki gri madde hacminin daha az olduğunu gösterdi. Gri madde beyinde zihinsel faaliyetin gerçekleştiği bölgedir. Öğrenme, kavrama gibi zihinsel süreçler burada gerçekleşir. Yani yoksulluk çocukların dil, kavrama ve karar verme becerileriyle ilgili büyük dezavantajlar ortaya çıkarıyor. Üstelik bu durum daha anne karnındayken başlıyor. Yani doğumdan sonra çocuğumuza ne yedirdiğimiz, nasıl baktığımız, nasıl bir çevrede büyüttüğümüz kadar kendi yaşam koşullarımız da önemli. Araştırma yoksul ailelerin daha kötü çevre ve evlerde yaşadığını, daha kirli hava soluduğunu, ağır metallere daha çok maruz kaldığını, daha az spor yapabildiğini, daha sağlıksız gıdalarla beslendiğini, daha stresli ve endişeli olduğunu ortaya koyuyor. Bu koşulların vücut fonksiyonlarına,

duygu durumuna, hafızaya etki ettiğini, gebelik sürecinde bebeğin zihinsel ve fiziksel gelişimini olumsuz etkilediğini gösteriyor.

Annenin çalışma koşulları da aynı şekilde bebeği etkiliyor. **Çalışan annelerin aşırı çalışması, kötü çalışma koşulları ve fiziki yorgunluğu, bebeğin gelişimini daha anne karnındayken etkilemeye başlıyor.** Doğum izinlerinin çok kısa olması işçi kadınları son ana kadar çalışmaya ve izni doğum sonrası kullanmaya mecbur bırakıyor. Bu da gebeliğin en kritik dönemlerinde annenin ve bebeğin sağlığını riske atıyor. Doğum gibi riskli bir süreci sağlıklı koşullarda geçirmeyi dileyen emekçi kadınlar sağlık sisteminin çarpıklığıyla yüz yüze geliyor. Doğumdan sonraysa hızla biten emzirme izni nedeniyle bebeğini yeterince emziremiyor, kendisi de fiziksel ve duygusal zorluklar yaşıyor.

Tüm bu anlatılanlar emekçi kadınlar ve evlatları için ağır tabloyu ortaya koyuyor. Öte yandan Meksika’da yapılan benzer bir araştırma ise bebeklerin yaşam koşullarında yapılacak çeşitli iyileştirmelerin 18 ay gibi kısa bir sürede bilişsel gelişim ve becerilerinde olumlu yönde değişiklikler meydana getirdiğini ve aradaki farkın kapanmasını sağladığını gösteriyor. Yani **yaşam koşullarımızı iyileştirmeyi başarabilirsek çocuklarımızın gelişimi ve geleceği için çok önemli bir adım atmış oluruz.** Ama bu düzende çalışma ve yaşam koşullarımızı tek başımıza değiştirmemiz mümkün değil. **Bu düzende ne kendimiz ne çocuklarımız için tek başına kurtuluş var.**

Emekçi kadınlar olarak bilmeliyiz ki kapitalist sömürü düzeni daha doğmamış çocuklarımızın rızıkına bile göz dikmiş durumdadır. Sağlıklı beslenebilmek, sağlıklı barınmak, hatta sağlıklı nefes almak bile bu düzende bir mücadele konusudur, sınıfsaldır. Milyonlarca işçi ailesini ve yavrusunu geleceksizliğe mahkûm edenlere birlikte karşı durmalıyız, onlardan hesap sormalı, sömürü düzenlerine karşı birlikte mücadele etmeliyiz. **Çocuklarımızı sağlıklı, mutlulukla yetiştirebildiğimiz güzel bir dünya için daha anne karnında eşitsizlikler yaratan bu düzene son vermeliyiz.** Çocuklarımız için örgütlenelim, onlarla birlikte mücadele saflarına katılalım, bu gidişata dur diyelim. ■

Özel Sektörden Kamuya Hak Arama Mücadeleleri Sürüyor

Türkiye'nin dört bir yanında hak gaspları ve yoksulluk büyürken özel sektörden kamuya işçilerin, emekçilerin mücadelesi de sürüyor. KESK'e bağlı sendikalara üye kamu emekçileri 17 Mayıs'ta yürürlüğe giren Kamuda Tasarruf Paketini çeşitli illerde protesto ediyor. 31 Mart yerel seçimlerinin ardından belediyelerde yüzlerce işçi işten atıldı. İzmir Menemen ve Çiğli belediyelerinde çalışan işçiler ve kamu emekçileri ile İzBB'ye bağlı İZENERJİ, İZDOĞA işçileri işten atma saldırılarına, İstanbul/Kartal ve İzmir/Bayraklı belediyelerinin işçileri ücret gasplarına karşı mücadele ediyor.

İzmir Kemalpaşa'da Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Purmo Group'da, Çankırı'da Petrol-İş'in örgütlü olduğu Sumitomo'da işçiler greve çıktı. Tekgıda-İş Sendikası'nın örgütlendiği İstanbul'da Perfetti Van Melle'de, Bursa'da Öz İplik-İş'in örgütlendiği Durak Tekstil'de sendikalaştıkları için işten atılan işçilerin direnişleri devam ediyor. Gebze'de Birleşik Metal-İş'in örgütlü olduğu Mersen'de, İzmir Kemalpaşa'da Öz Gıda-İş'in örgütlü olduğu Abalıoğlu Lezita'da, Manisa'da Basın-İş'in örgütlü olduğu Pılan Pak'da grevler sürüyor. Lastik-İş Sendikası'nın örgütlendiği İzmir Kemalpaşa'da Erenli Kauçuk işçileri, Liman-İş Sendikası'nın örgütlenme çalışması yaptığı Bursa Gemlik'teki Borusan Port işçileri sendika düşmanlığına karşı mücadele ediyor.

İstanbul Tabip Odası ve SES'e üye sağlık emekçileri, Aile Sağlığı Merkezi çalışanları, ebe ve hemşireler Mayıs ayı boyunca yaptıkları eylemlerle, muayene süresinin 1-2 dakikayla sınırlandırılmasını protesto ettiler, çalışma koşullarındaki sorunlara dikkat çektiler, "vergide adalet" talep ettiler. İstanbul Eyüpsultan'da özel bir lisede müdür olan 74 yaşındaki emekli öğretmenin öğrencisi tarafından silahla vurulup öldürülmesi üzerine binlerce öğretmen 10 Mayıs'ta ülke genelinde iş bırakarak eylem yaptı. "Can Güvenliğimiz Sağlansın, Gerekli Tedbirler Alınsın!" talebiyle yapılan eylemlerde ÜİD-DER'li öğretmenler ve öğrenciler de yerini aldı. Özel Sektör Öğretmenleri Sendikası, uzun zamandır taban maaş hakkının geri getirilmesi talebiyle eylemler yapıyor. Sendika, son olarak 26 Mayıs'ta Ankara'da Milli Eğitim Bakanlığı önünde direniş

haftası başlattıklarını duyurdu. Öğretmenlik Meslek Kanununda haklarının tanınmasını isteyen öğretmenlerin mücadelesi baskılara rağmen sürüyor.

25 Mayıs'ta Tüm Emeklilerin Sendikası'nın çağrısıyla pek çok kentte meydanlara çıkan emekliler "Açlığa ve Sefaletle Hayır" diye haykırdı. Bursa'da gerçekleştirilen mitingde ÜİD-DER'li işçiler "Sermayenin ve İktidarın Saldırılarına Birlikte Karşı Duralım" pankartıyla yerini aldı.

Soma Katliamının 10'uncu yılında Soma ve İstanbul başta olmak üzere pek çok yerde yapılan eylemlerde Somalı madenciler anıldı, iş cinayetleri protesto edildi. İstanbul Emek, Barış ve Demokrasi Güçleri tarafından İstanbul Kadıköy'de gerçekleştirilen eyleme ÜİD-DER de destek verdi.

Motorkuryelik yapan 20 yaşındaki üniversite öğrencisi Ata Emre Akman'ın bıçaklanarak öldürülmesi sonrası kuryeler pek çok kentte "Çalışırken Ölmek İstemiyoruz! Ata Emre Akman İçin Adalet İstiyoruz" çağrısıyla eylemler gerçekleştirdiler.

Çorum Dodurga'da Dev Maden-Sen'de örgütlendikleri için ücretsiz izin dayatması ve tazminatsız işten atma tehdidiyle karşılaşan Yel Enerji işçileri 9 Mayıs'ta başlattıkları direniş 22 Mayıs'ta yer altına taşındı. Dev Maden-Sen 23 Mayıs'ta direnişin kazanımla sonuçlandığını duyurdu. İnçeoğulları İnşaat bünyesinde Aydın-Denizli otoyolu şantiyesinde çalışan işçilerin ücretleri ödenmediği için başlattığı direniş de kazanımla sonuçlandı.

Mersin'de PMS Medikal işçileri ücretlerinin düzenli ödenmemesi üzerine 30 Mayıs'ta iş durdurdu. 27 Mayıs'ta Hatay'ın Samandağ ilçesinde, Samandağ Rezerve Hayır Platformu'nun çağrısıyla "Rezerve Karşı Samandağ'ı Savunuyoruz!" başlıklı bir miting gerçekleştirildi. Kocaeli Dilovası'nda Özçelik-İş'in örgütlü olduğu Gürdesan'da işçiler sendika ile işveren arasında imzalanan TİS'in taleplerinin altında kalmasına ve kendilerinden habersiz imzalanmasına karşı 28 Mayıs'ta üretimi durdurdular. 29 Mayıs'ta Trabzon ve Bursa'da Enerji Çalışanları Sendikası'na üye enerji işçileri çalışma koşullarını ve iş cinayetlerini protesto etti. ■

Direnç Çiçekleri İşçi Sınıfının Bağrında Filizlenir

Anadolu yoksullarının romancısı Yaşar Kemal, İnce Memed romanında “Konuşan insan, öyle kolay kolay dertten ölmez. Bir insan konuşmadı da içine gömüldü müydü, sonu felakettir” der. Bu durum sadece tek tek insanlar için değil toplumlar için de geçerlidir. Çünkü ancak suskunluğun aşıldığı, dertlerin yüksek sesle söylenmeye başlandığı yerde değiştirme iradesi ortaya çıkar. İşte o zaman nefes alabildiğini hissederek ezilenler, işçiler, emekçiler...

Tarihe dönüp baktığımızda kimi zaman ezilen sınıfların mücadele destanlarını okuruz, kimi zaman işçi sınıfının coşkulandıran devrimci ayaklanmalarını. İşçi sınıfının mücadelesinin gerilediği dönemlerde karanlık günlerin yaşandığı parantezler de açılır kimi zaman. Tıpkı bugün gibi. İşte böylesi dönemlerde kırılmış gibidir mücadele direnci. Ama en nihayetinde bu geçici parantezi kapatarak egemenlerin yarattığı karanlığa noktayı koyacak güç yine işçi sınıfının bağrında filizlenir. Tıpkı UİD-DER Müzik Topluluğu UMUT’un “Hayır” şarkısında dediği gibi: **“Direncin çiçeğinin gülleri geç açar / Çatlattığı kayadan su gürül gürül akar.”**

Direnç çiçeklerinin en körpelerini temsil eden emekçi gençler uzun yıllardır kapitalist egemenlerin üzerlerine yaktığı kayaların altında adeta. 1968 isyanlarında gençliğin nasıl dinamik bir güç olduğunu, kayaları çatlatarak çağlayıp aktığını gören sermaye sahipleri bu gücü geriletmek, pasifize etmek istedi. Genç kuşakların kapitalizme son vererek yeni bir dünya kurma hayalini soldurmak isteyen egemenler başka bir dünyanın mümkün olmadığı yalanını ısrarla sürdürdüler. Kapitalizmin olabilecek en iyi sistem olduğunu söylediler. 1990’lı yıllarla birlikte bireysel kurtuluş hayalleri daha fazla pompalanır oldu, adeta gençliğin gözü kamaştırıldı. Ne var ki büyüyen yoksulluk ve toplumsal eşitsizlik, işsizlik, ekonomik kriz, emperyalist savaş gerçeğiyle karşı karşıya kalan gençliğin “parlak gelecek” hayalleri yerle bir oldu. 2000’lerle birlikte yeni bir toplumsal mücadele dalgası başladı. Bu dalgayı ezmek isteyen egemenler bir yandan ideolojik aygıtlarını devreye sokarken diğer yandan tüm dünyada otoriterleşmeyi arttırdılar. Böylece çıkışsızlık sarmalında bir toplum ya-

ratıldı. Özellikle emekçi gençlik bu çıkışsızlığı daha fazla hisseder oldu. Yaşar Kemal’in dediği gibi konuşmadığı için kendi içine gömüldükçe gömüldü.

Bugün şahit olduğumuz tablo insanlığa daha iyi bir gelecek vaat etmiyor. Fakat böylesi dönemlerde hüner karanlığa hapsolmemek, gecenin içinde gündüzü düşleyebilmektir. Düşünelim, bugün elimizdeki her şey insanlığın biriken emeği sayesinde var olmadı mı? Demek ki yeni devinimler için de birikim lazım. **Bizlere yaşatılan acıların, bu sisteme duyduğumuz öfkenin, henüz söyleyemediğimiz sözlerimizin biriktiği bir gerçek. İşte tüm bu birikim, zamanı geldiğinde, “bu gençlikten bir şey olmaz” diyerek sorumluluğu üzerlerinden atanlara inat kayaları tekrar çatlatıp taşmasını bilir.**

OKUT, DİNLE!

Ülkeden ülkeye gençliğin çoğalarak yükselen sesi bunu anlatmıyor mu? Geçtiğimiz yıl Fransa’da Makron hükümetinin emeklilik yaşını yükseltmek için çıkarmak istediği yasa tasarısını protesto etmek üzere liselerden, üniversitelerden, fabrikalardan gençler sokaklara dökülmüştü. Geleceklerine sahip çıkmak istediklerini haykırmışlardı. Türkiye’de baskıcı rejime rağmen gençler barınma sorununa karşı eylemler gerçekleştirmiş, 2023’te ise KYK yurtlarındaki ihmaller başka bir eylem dalgası başlatmıştı. İsrail’in Filistin halkını katletmesine ve emperyalist savaşa karşı üniversite gençliğinin başlattığı eylemler, bugün Amerika’da, İngiltere’de, Almanya’da, Yunanistan’da ve daha pek çok ülkede devam ediyor. Egemenlerin elindeki medyanın yalanlarına, çarpıtmalarına, karalamalarına aldırmayan gençler, “direniş meşrudur” sloganını yükseltiyorlar.

Bir sistem genç kuşaklara bir gelecek vaat edemiyorsa, onları çürümeye itiyorsa, atıl bırakıyorsa o sistem tarihsel olarak tükenmiştir. Böyle bir düzeni değiştirmek de bizim boynumuzun borcudur. İşte bu nedenle **gençlik, direncin çiçeklerinin eninde sonunda açacağını bilerek, üretimden gelen gücüyle gerçek değişimi yaratabilecek işçi sınıfının saflarında kenetlenmelidir.** Özgürlük isteyen ateşten bir yürek gibi birleşelim ve yarını kuracak depremi mayalayalım. ■

"Konuşamıyor musun? Konuş öyleyse!.. Sesin yok mu? Seslen öyleyse!.. Elin kolun yok mu? Kimildat öyleyse!.. Al eline kâğıt-kalem, yaz derdini çarşaf çarşaf" diyordu Hasan Hüseyin Korkmazgil. Sesi boğulmak istenenlerin sesi olan şiirler yazıyordu. İşte bu nedenle onun şiirleri karagün dostudur, gürül gürül bir kalk borusudur... Tıpkı Haziran ayında yitirdiğimiz Nâzım Hikmet, Ahmed Arif ve Orhan Kemal'in şiirleri, öyküleri, romanları gibi...

Karagün Dostu

biliyorum
matarada su
torbada ekmek
ve kemerde kurşun değil şiir
ama yine de
matarasında suyu
torbasında ekmeği
ve kemerinde kurşunu kalmamışları
ayakta tutabilir

biliyorum
şiirle şarkıyla olacak iş değil bu
dalda narı
tarlada ekini kızartmaz güvercinin
gurultusu
ama yine de
dişler arasında bıçak gibi parlar kavgada
şiirin doğrultusu

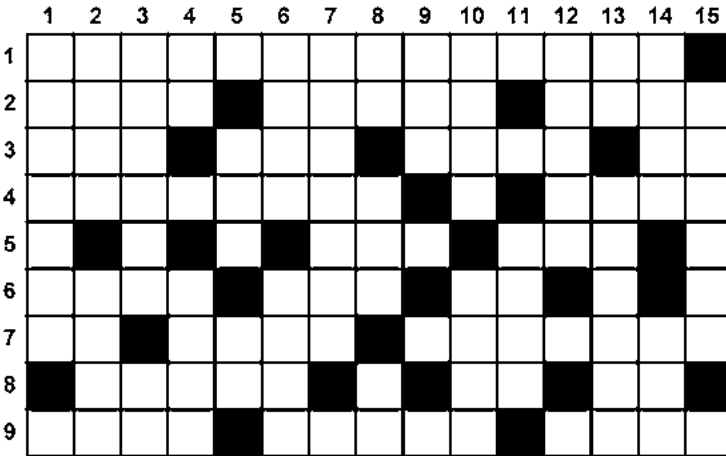
göz gözü görmez olmuş
tek bir ışık bile yok
yürek bir yaralı şahindir
döner boşlukta
belki bir şiir
bir şiir kırıntısı
çalar kapımızı umutsuz karanlıkta
yoklar yüreğimizi
iğilir yaramıza
dağıtır korkumuzu

ve karşı tepelerden
gürül gürül bir kalk borusu

Hasan Hüseyin Korkmazgil

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

- Enflasyonla mücadele etme bahanesiyle siyasi iktidar tarafından yürürlüğe sokulan paket (2 kelime).
- Vasıta. Dilek, amaç. Kedi, köpek yavrusu.
- Metallerin yüzeyinde oksitlenme sonucu oluşan aşınma. Avrupa Ekonomik Topluluğu. Vana. Müzikte ikinci nota.
- Bir görevde veya bir işte kullanma. Od.
- İnce ve uzun metal çubuk. Öksürme sesi.
- Diğerlerinden farklı. Adale. Çok karşıtı.
- Lantan elementinin simgesi. Voleybolda topu yukarıdan aşağıya doğru sertçe yere vurma. Askeri cunta tarafından yönetilen, Arakanlı Müslümanlara yönelik baskı ve katliamlarla gündeme gelen Güneydoğu Asya ülkesi.

- Alna düşen kısa kesilmiş saç. Dünyanın uydusu. Genişlik.
- Bir tür kılıç. Haftanın son günü. Ahlâki.

Yukardan Aşağıya

- Sermaye.
- Erzurum'da doğup Hazar Denizine dökülen nehir. Giysilerin boyna gelen, boynu çeviren bölümü.
- Sıva, alçı veya beton yüzeyleri düzeltmek için kullanılan araç. Kırmızı.
- Bir şeyin baş veya son noktası. Hedefi tutturamama.
- Ceylan. Bir soru eki.
- Diyarbakır'ın eski adı. Yürek.
- Bir şeyin tutulup çekilecek yeri.
- Bir yüzey ölçüsü birimi. Güzel kokulu. İpucu.
- İddia, tez.
- Çevik, hareketli olan. Altının saflık derecesi.
- Özü ay gibi temiz, parlak, aydınlık olan kimse.
- İsrail tarafından çadırların bombalanmasıyla katliam yapılan Filistin kenti.
- Öğütülerek toz durumuna getirilmiş tahıl. Suçlama.
- Bir iş yapılırken çıkan artık parça. Birden.
- Hindistan, Pakistan ve Çin arasında yer alan, bu ülkeler arasında çatışmaların meydana geldiği bölge.

Önceki Bulmacanın Çözümü

1	G	İ	T	M	İ	Y	O	R	U	Z	D	A	V	A	
2	A	N	T	A	K	Y	A	K	E	R	E	V	İ	Z	
3	L	A	K	İ	N	A	R	N	A	V	Ü	T			
4	İ	T	Y	A	R	A	M	A	K	N	A	K			
5	B	V	E	O	K	E	Y	Ç	A	T	M	A			
6	İ	L	E	T	İ	Ü	N	A	M	U	İ	T			
7	Y	A	R	F	R	T	A	T	A	N	M				
8	E	R	G	O	N	O	M	İ	A	S	E	A			
9	T	İ	M	A	L	P	A	K	İ	S	T	A	N		

Tarihin Bir Yankısı: Sınıfına İnan, Gücüne Güven!

Tarih, sadece geçip giden zamanın kaydı değildir. Yarına uzanan bir yankısı, yarını şekillendiren bir yanı vardır. Tarih ders kitaplarında, okullarda anlatılanlardan ibaret de değildir. Sınıfların da bir tarihi vardır. Sınıfımızın tarihine baktığımızda nice dersle karşılaşırız. Bu topraklarda işçi sınıfı mücadelesinin zirvesini temsil eden 15-16 Haziran direnişi bunların başında gelir. **Bu büyük direniş, geçmişten geleceğe sesleniyor ve önemli bir öğütte bulunuyor: sınıfına inan, gücüne güven!**

Cumhuriyetin kuruluşundan itibaren yaklaşık otuz sene işçi sınıfı baskı altında tutuldu, ekonomik, sosyal ve siyasal haklarından mahrum bırakıldı. 1960'lı yıllarla birlikte tablo değişmeye başladı. İşçi sınıfı grevlerle, direnişlerle, eylemlerle her geçen gün takvimlerin yapraklarına yeni anlamlar kattı. 1961 yılı, Cumhuriyet tarihinin o zamana kadar gördüğü en kitlesel işçi mitingiyle, Saraçhane Mitingiyle kapandı. 28 Ocak "Kavel ve Grev" demekti 1963'ten sonra... Kadın işçilerin bu topraklardaki ilk greviyle 7 Aralık Berec oldu. Daha sonra 10 Mart Kozlu, 31 Ocak Paşabahçe... Takvimlerin 13 Şubat'ı 1967'den sonra DİSK'le özdeşleşti.

DİSK, Maden-İş'in varlığı ve işçi hareketindeki yükselişin sonucu olarak doğmuştu, bizzat onun varlığı ise yeni ve daha güçlü bir yükselişin nedeni haline geldi. İşçiler için muazzam bir çekim merkezine dönüşen Maden-İş'ten ve DİSK'ten rahatsız olan sermaye sınıfı tek tek işyerlerinde onun önünün kesilemeyeceğini kavrayınca da düğmeye bastı. DİSK'i tasfiye edecek bir yasa tasarısı hazırlığına girişti. Sermayenin bu saldırısına karşı **15-16 Haziran 1970'te, sanayinin kalbi olan İstanbul ve Kocaeli'de üretim durdu, 168 fabrikadan yaklaşık 150 bin işçi sokaklara döküldü.** Hevesi kursağında kalan sermaye sınıfı, hazırladığı yasayı geri çekti. Takvimlerin yaprakları o günlerden sonra yeni bir anlam kazandı.

Çeşitli fabrikalardan Büyük İşçi Direnişine katılan işçiler anlatımlarıyla bizi o günlere götürüyor: "Hepimiz, sendikamıza yönelen bu tertibin boşa çıkarılması için yapılacak mücadelede kararlıydık", "Beyaz önlük ve ayakkabılarımızla, 'haydi' lafını duyar duymaz çıktık", "Artık özgürdük, yürümüyor, koşuyorduk. Derken surların orada askerle göğüs göğse geldik", "İşçiler barikatları aştılar. Çünkü kararlıydılar, önlerinde kimsenin duramayacağı belliydi", "Asker ve tank barikatlarını yarıp geçerek yü-

rümenin, kaldırımdaki pencerelerdeki insanlar tarafından alkışlanmanın, karşılıklı alkışlarla selamlaşmanın tadı, zevki, gururu bambaşkaydı!"

Bugüne gelelim ve karşı karşıya kaldığımız tabloya bakalım. Hepimizin malumu, bugün sınıfımız o günlerdeki gücünden mahrum ve bu nedenle sermaye sınıfının saldırılarına karşı savunmasız. Şirketler, holdingler devasa kârlar elde edip büyürken, ücretlerimiz eriyor ve her geçen gün daha fazla yoksullaşıyoruz. Adaletsiz vergi ve kesinti yükü altında eziliyoruz. 10 milyona dayanan işsizler ordusu büyüyor, emekliler sefaletle mahkûm ediliyor, emekçi kadınlar yok sayılıyor, gençler geleceksizliğe itiliyor.

Sorunlarımızı çoğaltıp sıralamak mümkün ama önemli olan başka bir şeyi görmek ve algılamaktır. Sermaye sınıfı tüm bunların hayatın bir normali olduğuna, değişmeyeceğine, değiştirilemeyeceğine işçileri inandırmak istiyor. İşçiler ise kendilerini güçsüz hissediyor, söz haklarının olmadığını düşünüyorlar. Kendisini özne olarak görmeyen, sorumluluk alması gerektiğini düşünmeyen işçiler, sorunları çözebilecek tek gücün işçi sınıfının birliğinde yattığını göremiyorlar. Bu bize eskilerden bir sözü hatırlatır: "O mâhiler ki deryâ içredir deryayı bilmezler." Yani **denizin içinde olup da denizi bilmeyen balıklar gibiyiz, parçası olduğumuz sınıfın büyük kudretinin farkında değiliz.**

Nâzım Hikmet işçi sınıfını bir denize benzetmiş, onun durgunluk döneminin geçici doğasını şu mısralarla anlatmıştır: "Sen bakma havanın durgunluğuna, derya dediğin uyur uyur uyanır." 15-16 Haziran Büyük İşçi Direnişi, nasıl ki uzun bir sessizlik döneminin perdesinin kapanmasıyla ve işçi sınıfının mücadele içinde gelişip dönüşmesiyle gerçekleştiyse, bugünkü ağır tablo da ilânihaye böyle gidecek değildir. Ancak mücadeleciler işçilerin bugünden yapması gerekenler var. Tarihin öğüdüne kulak vermek ve gereğini yapmak! Olumlu örnekleri çoğaltmak ve başkalarına ilham olmak! Yani **her nerede bulunuyorsak ve sınıfımızın birliğini güçlendirmek için ne yapıyorsak, daha fazlasını yapmak!** Bir işyerinde başarılı bir örgütlenme çalışması yapmak, mücadele örgütümüz ÜİD-DER'in çalışmalarına daha fazla insan kazanmak yahut İşçi Dayanışması'nı bir işçi arkadaşımızla daha buluşturmak... Takvimlerin yaprakları sınıfımız adına yeni anlamlarını bu çaba sayesinde bulacaktır. ■